



مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

تشبیه

جلسه ۴۶

استاد رفعتی

تقسیم تشبیه به اعتبار دو طرف آن

تقسیم سوم (تعدد یک یا هر دو طرف):

۳- تشبیه تسویه (فقط مشبّه، متعدد باشد):

العمر و الإنسان و الدنيا هم - كالظل في الإقبال و الإدبار

۴- تشبیه جمع (فقط مشبّه به، متعدد باشد):

کم نعمة مرت بنا و كأنها - فرس يهرول أو نسيم سار

تقسیم تشبیه به اعتبار وجه شبه

تقسیم اول (تشبیه تمثیل و غیر تمثیل):

۱- تشبیه تمثیل: وجه شبه، یک هیئت مرکب باشد (حسی یا غیر حسی):

و ما المرء إلا كالهلال و ضوءه - يوافق تمام الشهر ثم يغيب

۲- تشبیه غیر تمثیل: وجه شبه، هیئت مرکب نیست: وجهه کالبدر.

تقسیم دوم (تشبیه مفصل و مجمل):

۱- تشبیه مفصل: وجه شبه یا ملزوم آن، ذکر شده: طبع فرید کالنسیم رقه.

۲- تشبیه مجمل: وجه شبه یا ملزوم آن، ذکر نشده: النحو فی الکلام کالملاح فی الطعام.